

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona, Negyedévre 3, Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f., Negyedévre 4 K 50 f., Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.
173-ik szám.
Kedd, 1914. augusztus 25.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Garabos-utca 7. szám. Telefon: 412.
 Lapkiadó Herovitz Zsigmond.

Rothadó kulturák

gőzei csapnak ki Páris kloákáiból. Fekete misére hurcolták a szépség istenőjét, amelyet egykor imádtak és meggyalázták. Piszokba ágyaszták a kulturát, a nemzeti becsületet, a civilizációt. Ez a vérmérgezett beteg nemzet becsutlásába fojtja gyáva félelmét.

Egyáltalában nem jut eszünkbe dicselkedni, hogy nálunk az idegeneknek nem esik bántódásuk. Nemcsak a hatóságok részéről nem, de a magánosok, a társadalom, a nép, az utca részéről sem...

Mi haragudhatunk a királygyilkos Szerbiára, a vérvívó Oroszországra, az erkölcstelen Franciaországra, az irigy Angolországra. De kinek jut eszébe embertársára haragudni azért, mert szerb, orosz, francia, vagy angol?!

Becsületbe és emberségbe vágó dolog, hogy ilyenkor kétszeresen jónak és gyöngédnek kell lenni az idegenekkel szemben, akik alól itt hirtelen kiszaladt a föld.

Megbotránkoztat bennünket az az aljasság, amivel az udvarias franciák, s a civilizált belgák a német, magyar és osztrák alattvalókat a hatóság gnyakacaja közepette meggyötörnek.

Mi ezt a háborút nem akartuk. Sem az egyiket, sem a másikat; de el voltunk készülve egyikre is, másokra is.

Tudtuk, mi készül ellenünk; tudtuk, kinek részéről. Tudtuk, hogy a gonosz és alacsonyrendű irigységnek közénk szőtt hálóját egy napon szét kell szakítanunk, ha nem akarjuk, hogy megfojtsanak...

Az idő elérkezett.

Kibontott harci lobogónk, mikor a háboru szelétől lengetve lobogott, oda telepedett melléje a becsületos világ szimpátiája, az igazság szintiszta megnyilvánulása.

Mig nálunk az egyesült erőbe vetett bizalom üli diadalát, addig ellenfeleinknél nem így van.

Az elnyomott orosz nép nem akar elpusztulni a zsarnok kedvéért, a francia nép jórésze érzi sulyát erkölcstelen tettének, s nem adja meg magát a kufárszellemegek, mely kölcsönei révén Oroszországhoz fűzi...

Hiányzik a bázis, a tiszta erkölcsei bázis, mely ellenségeinket harcra tüze'né. Ám velünk az igazság szent érzése: a tiszta erkölcsei alap, az igazságos bíró nyugodt lelkiismerete, az öntudatos törekvés jogos megnyilvánulása.

Ez magyarázza meg, hogy dicső hagyományu kulturtársadalmak, mint tudnak állati vadságba esni. S itt a mi világtörténelmi hivatásunk: nekünk jutott a feladat nemcsak a magunk életéért helytállva az igazságért, a haladásért, s az emberséges erkölcset küzdeni, — hanem az emberi műveltségben halhatatlan nagyot teremtett nemzeteket visszatéríteni saját dicső hagyományaihoz, ha véres lecke árán is.

Mi emberségesen bánunk az idegen állampolgárokkal, hadifogyokkal. S a háboru bármi változatai közepette magyar, osztrák, vagy német földön egy percre sem lesz rosszabb tisztességes idegennek, mint tisztességes honpolgárnak.

Véreinknek, kik ellenséges idegenben kinlódnak, enyhítse szenvedéseiket az állítás, hogy belső kétségbeesésüket magukban és ügyükben nem bizó reménytelenségüket és elsötétült kilátásikat adják tovább az embertelenségben azok, akik saját műveltségüktől és hagyományaiktól ennyire elsodróthattak...

Paeán.

Táviratok.

Katonáink hősiessége.

Bécs, aug. 24. A hadi sajtószállásról hivatalosan a következőket jelentik:

Az eddigi harcban résztvett csapataink szereplése **minden dicsőreget felülmúl**, — szól ez különösen a mostani akciónk élén álló lovasságunkra és a honvédségre, mely bámulatos hősiességet tanusít. Aviatikusainknak is alkalma nyílt kiváló bátorsággal szép eredményeket elérni. Népfelkelő csapataink annyira beváltak, hogy Frigyes főherceg indítatva érezte magát több népfelkelőnek hadiéréssel való kitüntetésére. Csapataink ellátása — hála a kifejtett gondosságnak — kitünő és egészségi állapota nagyszerű. (Min. eln sajtóoszt.)

Megváltozik Európa térképe.

Budapest, aug. 24. A Neues Wiener Tagblatt megállapítja, hogy a német, osztrák és magyar haderő titáni munkája alaposan meg fogja változtatni Európa térképét. (Minisztereln. sajtóosztálya.)

Katonai léghajók működése.

Berlin, aug. 24. A Wolff-ügynökség jelenti, hogy a Schüttelamtz német katonai léghajó 22 sziléziai állomáson át Censtochau-Kilneen keresztül, Iwan-goroodtól és Lublintól délre, az osztrák-magyar főhadiszállásig repült léghajó több ízben ellenséges tűzvonalba került, de sértetlenül átrepült az ellenséges rajvonatok felett. (Min. eln. sajtóoszt.)

A szerb harctér eseményei — német szempontból.

Berlin, aug. 23. (Érkezett éjjel.) A Magyar Távirati Iroda jelenti: Egyes lapok foglalkoznak a bécsi kommunikéval, melyet az osztrák-magyar hadvezetőség a szerb harctér eseményeiről tett közzé. A lapok hangoztatják az osztrák-magyar hadvezetőség ezen eljárásának célszerűségét, amelyet német szempontból örömmel lehet üdvözölni, mert ez az eljárás a két hadsereg sikeres együttműködését biztosítja. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Megvan a Zenta-hajó legénysége.

Budapest, aug. 23. (Érkezett éjjel.) Cetinjei hivatalos híradás szerint a Zenta-hadihajóról, amely e hó 16-án a francia hajóhadal vívott harcban állítólag elsülyedt, 14 havi dijas és 170 főnyi legénység, köztük 50 sebesült, Montenegró partján megmenekült. A menekültek neveinek közlését a legközelebbi időre kilátásba helyezték, s a névsor annak idején haladéktalanul nyilvánosságra kerül. A külföldi sajtóban terjesztett minden egyéb híradás, mely haditengerészettünknek az Adrián vívott tengeri ütközetben szenvedett állítólagos egyéb vgszteségeiről szól, teljesen valótlanok. (Miniszt. sajtóoszt.)

A bekerített Namur ostroma.

Berlio, aug. 23. A német nagy vezérkar közli: Namur előtt tegnapelőtt este óta dörmögnek az ágyuk. (Miniszt. sajtóoszt.)

Polenai gyógyvíz

Természetes és kiváló lithiumtartalmu alkalikus savas gyógyvíz. Különleges szer gombosj és kőszvény ellen Kitünő ízű igen üdítő ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröcscs. Kapható mindenütt! Főraktár: **Fűszerkereskedelmi R.-t. Debrecen.**

Ujabb győzelmünk Szerbiában.

Sarajevó, aug. 23. (Éjjel.) Ideérkezett sebesültektől szerzett autentikus értesülés szerint közlik, hogy a **Visegrád - Rudó melletti győzelmes harcokat csapataink hősiessé és csodálatraméltó bátorsággal vívták meg.** Mutatja ezt az a körülmény is, hogy **egy lövész-árokban ötszáz szerb halottat találtak, melyből következtethető, hogy milyen óriás volt a szerbek vesztesége.**

Hogy a mi részünkről is jelentékeny veszteség volt, mindenekelőtt annak a halálmegvetésnek és bátorságnak tudható be, amellyel csapataink az ellenséget megtámadták. **A tiszték azt állítják, hogy katonáink alig fékezhetők és hogy legkedvesebb harcmódjuk a szuronyroham.** (Min. s.-oszt.)

A győzelmes német hadsereg üldözi a megvert francia hadsereget.

Berlin, aug. 23. A német nagy vezérkar jelenti:

Lotharingiában a győzelmes német hadsereg, a bajor trónörökös vezetésével, a megvert francia hadsereget üldözve, elérte a Luneville—Blamond vonalat és folytatta az üldözést. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Menekül a belga királyi család.

Bécs, aug. 23. A Neue Freie Presse berlini jelentése szerint, a belga királyi család Angliába szándékozik menekülni. (Miniszterelnökség sajtóoszt.)

Németország nem válaszol Japánnak.

Berlin, aug. 23. A berlini Kreuz Zeitung azt hiszi, hogy Japán ultimátumára nem fognak választ adni. (Miniszt. sajtóoszt.)

Győznek a németek Oroszországban is.

Nyolc ezer orosz had fogoly és 8 ágyu a hadizsákmány.

Berlin, aug. 23. Erős orosz haderő nyomul a Gondinen-anherburg vonal felé. Az első német hadtest e hó 20-án ismételen megtámadta a Gondinen felé előyomuló ellenséget, amelyet visszavert. A harcban a németek 8000 orosz katonát elfogtak és 8 ágyut zsákmányoltak. (Miniszt. sajtóoszt.)

Egy lovashadosztály bravurja.

500 orosz fogoly.

Berlin, aug. 23. A német hadtest egyik lovas hadosztályáról hosszabb időn nem érkezett hír. Kitért azután, hogy a hadosztály két ellenséges lovas hadosztállyal állott harcban.

Német lovas hadosztály tegnap érkezett vissza a hadtesthez 500 orosz fogollyal.

További orosz erősítések Pregeltől északra és a Massuri-tavaktól délre nyomulnak elő.

A németek folyton előrenyomulnak.

Berlin, aug. 23. Hadseregünk további mozdulatairól még hallgatni kell, nehogy idő előtt eláruljunk az ellenségnek inntézkedéseinket.

A nyugati harctéren végbemenő előrehaladásról rövidesen további közléseket lehet majd tenni. (Miniszt. sajtóoszt.)

Megszakadt a diplomáciai összeköttetés Németország és Japán között.

Berlin, aug. 23. A japán ultimátumra az itteni japán ügyvivő előtt a következő szóbeli nyilatkozatot tették:

Japán követelésére Németországnak nincs mit válaszolnia, ennek folytán indítatva érzi magát, hogy tókiai nagykövetét visszahívja és hogy a berlini japán ügyvivőnek kiadja ulevélét. (Miniszt. sajtóoszt.)

A németek ismét legyőzték a franciákat.

A hadvezér a német trónörökös volt.

Berlin, aug. 23. A német nagyvezérkar a következőket közli:

Metztől északra a német trónörökös Longwytól mindkét irányban hadseregével előre nyomulva, a vele szemben álló ellenséget **legyőzte és visszaverte.** (Miniszterelnökség sajtóoszt. lya.)

Elfoglalt szerb hadállás.

Budapest, aug. 24. Schneider őrnagy jelenti, hogy a Visegrád melletti magasságon a szerb állást elfoglalták. Három tengerészkatona halott, két tiszt, huszonegy katona megsebesült. A legénység magatartása példás. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Hozzánk csatlakozott a skutari német különítmény.

Berlin, aug. 24. A tengerészeti főparancsnokságához érkezett Sarajevóból a jelentés, hogy a német skutarii különítmény csatlakozott az osztrák és magyar csapatok hadi műveleteihez.

Döntő napok előtt.

Bécs, aug. hó 24. A Fremdenblatt szerint, Németország fényes sikerei arra engednek következtetni, hogy a legközelebbi napokra **döntő eredményeket várhatunk.** (Miniszterelnökség sajtóoszt.)

150 ágyu hadizsákmány

A németek Franciaországban.

Berlin, auguszt. 24. A bajor trónörökös vezetése alatt álló csapatok, amelyek átlépték Lunewille, Lamont, Czirey vonalat, a huszonnegyedik hadtest, ma bevonult Lunewillébe.

Az ellenség üldözése kezdés gyümölcsöket termelni. — Számos hadi foglyon és jelvényen kívül a Vogézeken és a heggyeken előnyomuló balszárny már százötven ágyut zsákmányolt. (Miniszt. sajtóoszt.)

Az üldözött francia hadsereg. Több francia tábornok elfogatása.

Berlin, aug. hó 24. A német trónörökös serege már folytatja Longwy irányában a küzdelmet és az üldözést Albert württembergi herceg serege a mely Neufohateautól, mindkét felől nyomult át és jelenleg üldözi az ellenséget, számos ágyu, hadijelvény és hadifogoly, közte több tábornok is kezébe került. (Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Megvert angol lovasdandár.

Berlin, aug. 24. Metzről nyugatra a mi csapatunk Mosubeuge felé nyomulnak. Egy angol lovas dandár, amely csapatunk előtt feltűnt, **vereséget szenvedett.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Teljesen megsemmisített orosz dandár.

Bécs, aug. 22. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Sokal melletti tegnapi történet összehittetéshez a lapok Lembergől kiegészítésül jelentik, hogy az orosz dandár teljesen megsemmisült. Csapatunk ismét rendkívüli vitézséget tanusítottak.

Egy tábornok elesett, egy másikat megsebesült állapotban találtak, ezt Lembergbe szállították. Az elfogott és sebesült oroszok száma igen jelentékeny. (Miniszt. sajtóoszt.)

HIREK.

— **Baltazár dr. ref. püspök adománya.** A háborúba behívott katonák visszamaradt családtagjai természetbeni segélyezésének megváltásaként Baltazár Dezső dr. ref. püspök 1000 koronát ajánlott fel, amely összegeket havonként 100 koronás részletekben óhajtja a segélybizottság rendelkezésére bocsátani. Ezen valóban nemeslelkű, mélyen érző szívre való cselekedet önmagát dicséri vajha követőre találna.

— **Elementek a honvédek.** Mai naponként csapatban is urakeltek a mi honvédeink. — Zászlókkal és virágokkal díszítve vonultak az állomásra. A közönség óriási lelkesedéssel kísérte fiaikat és áldást kívánt szászolókra.

— **A rendkívüli kiadások.** Közönségünk szinte mohó vágygal kíséri a világháború minden mockanatát. Ezért lapunk az érdekesebb távirati tudósításokat mindig rendkívüli kiadásban hozza az olvasó közönség tudomására. Apró fucskák most valóságos család fenntartókul szerepelnek. Legnagyobb részüknek csesapját, batyját, hozzátartozóit elvitték katonának. A rendkívüli kiadások árusítása igen sok család anyagi helyzetén segít, amennyiben igen sok fucskának fő alkalmatlan nyílik a mindennapi kenyeret megkeresni. Különösen örömmel fogadják a lap rendkívüli kiadásait a szegény néposztály, a család fenntartótól megfosztott anya, kinek anyagi nyomorát enyhíti a „Rendkívüli kiadás”-t árusító fia.

— **Egy fiatal volt kórházi ápolónő** hához is elmegy beteget ápolni. Cim: K. Juliska Darabos-utca 20.

— **Községi polgári fiu- és leányiskola** Poprádon, a Magas-Tátra alján. Orvosiilag ajánlott hely. A német nyelv könnyen elsajátítható. Megbízható családoknál olcsó ellátás kapható. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Horn József, igazgató.

— **Eladó 15 hektoliter 1913-as Sesta-kerti** bor Csapó-utca 60. szám alatt.

— **Egy sorozat művészies** reklám bélyeget adtak ki a „Bersonművek” Budapest VII. amelyek mindenkinek ingyen megküldetnek egy 5 filléres levélbélyeg beküldése után.

Csarnok. Vetélytársak.

Regény.

Irtá: **B. M. CROKER.** 125

— Azt hiszem hogy szerencsés leány vagy — folytatta. — Karlsakenak pedig jó izlése van. De tudja-e a titkot? — suttogta titokzatosan.

— Mindent tud.

— Te mond ad m g neki? — csodálkozott még jobban.

— Már régen meghallotta, sokkal előbb mint én.

— És ez nem változtat a dolgon!

— Ugyancsak szerethet — mondta a székimondó Posie.

— De csak én belém is belémszeretne valaki.

— De mit csinálunk majd, ha Nelli elmegy, hogyan lehetünk el nélküle? — vágott közbe Mona.

— Mary majd visszatér — vigasztaltam őket.

— Mary — mondta a Posie megvetően. — igaz, hogy a tes vérünk, de nem vennénk több hasznát a házban a munkákban, mint Shawnak.

— Nelli kisujja többet ér, mint Marynak az egész keze.

— Mindig tud am, hogy elvesziünk — fejezte meg nyugodtan Mona — de bevaiom, hogy nagy csapás ránk nézve.

— Most már nem leszel többé a miénk, Nelli.

— Karlsake eljön majd s lefoglalja minden idődet, aztán férjhez megy, egészen kilépsz körülükből, pedig olyan boldogan élünk együtt — s két könnyet törölt le.

— Alig tudom elhinni, hogy csak esztendeje annak, hogy annyira mérgeződünk, amikor meghallottuk, hogy apánk egészen egyedül beszélget egy szép leánnyal a „Firkas és hárfá” szalonjában.

— Még nem mentem férjhez ne szomorkodjatok — mondtam, miközben megfogtam a kannát, hogy teát készítek a két unokatestvéremnek, akiket eljegyzésem annyira levert, hogy nem bírtak gondoskodni magukról — és ha asszony leszek, akkor mindketten eljöttök hozzám vendégségbe.

— Ez már olyan kis remény — mondta Posie — ami könnyen megvalósulhat s az egyetlen vigasztalás.

— Azt hiszem, hogy nemsokára meglesz az esküvő.

— Minél előbb, annál jobb, ha akarsz rámm hallgatni.

S a fejével jelen ősen bólintott.

— Karlsake talán mást gondolhatna? — kérdeztem bosszusan.

— Nem, nem azért, de rokonai befolyásolhatják, rábeszélhetik.

— Ha rábeszélhetik, akkor nem sokat veszítek vele.

— És mit szól majd a dologhoz nagyanyád? — kérdezte Mona s lassan kavargatta a teát.

— Semmit sem; már régen lemondott rólam.

— Természetesen megírod nagyanyádnak? — folytatta Posie. — Elég, ha röviden értesíted s végre is csak egy bélyegbe kerül az egész — mondta hirtelen mókázva.

— Igen, meg kell írnom, de nem setős.

— Mitől kerül majd ki a kelengyéd? — kérdezte Mona elmerengve, — hiszen csak egy tisztességes ruhád van.

— Erre még reáérünk — feleltem komolyan.

— Oh, ha nagyanyád megengesztelődne s elküldené kelengyédet.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Bérbeadó birtok.

Biharmegye Hosszupályi község határában fekvő „Szabótsztája” nevű birtok, mely áll:

Szántó föld 399¹⁵⁶³

Rét és legelő 4¹¹⁷⁶

Adómentes 4⁰⁰²²

Összesen: 408^{1164/1600}

kat. hold a megfelelő épületekkel együtt **1915 április hó 1-től kezdve** bérbe adatik A birtokot keresztül szeli a Debreczen—H. Pályi kövezett út, s ezen Debreczen kocsin 1 óra járás. A birtokon 32 kat. dohánytermelés van. Bővebb felvilágosítás **Tetétleni uradalom Intézőségénél Tetétlen** (Hajdu megye) szereshető.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmáskacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, s jeles háziszernek átvizdek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalom-csillapító bedörzsölés szer köszvény, csusz és a megkülönböztető következményeit legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegygel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Védél megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Parcellázás

Szilágyvármegyében (Bihar megye szélén, margitta—szilágy-somlyói vasutvonal mentén) Kémer nagyközség határában fekvő br. Bánffy-féle „Aranyos puszta” mintegy

3000 holdnyi elsőrendű szántó és kaszáló felparcellázás alá kerül

kisebb nagyobb darabokban. Érdeklődők forduljanak: **B. Biró Balázs-hoz, Kémer, (Szilágy megye.)**

CSOMAGOLÓ - PAPIROS

(Ujság papiros)

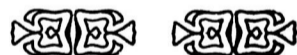
Helyszüke miatt

OLCSÓN - ELADÓ.

Rendkívül alkalmas:

 **Gyümölcs, zöldség,
csemetefák, virágok stb.
csomagolására.**

Megrendelhető ;

DEBRECZEN

kiadóhivatalban

Debreczen, Darabos-utca 7. sz.

———— 5 kilogramm postacsomag **60** fill. ————